

Wandel- en fietsroutes
Deze wandelroute en vele andere
wandelen- en fietsroutes in en om Boxel,
Lennishuvel, Esch en Liempde kun je
downloaden op beleefboxtel.nl. Of scan
hier de QR-code.

Idee, routes en tekst: Marina van Dalen, Missiezusters
van OLV van Afrika (Witte Zusters).
Foto's: uit diverse archieven en Karin Gottlieb.
De wandelroute folders over religieus erfgoed zijn
mogelijk gemaakt met steun van Gemeente Boxel en
Nationaal Landschap Het Groene Woud.

4 **Romeinse brug.** Deze brug met Romeinse taferelen
is er in 2025 gekomen op initiatief van de Heemkun-
dekking en ontworpen door (de overleden) Essche
kunstenares Lia Martinali, verwijzend naar de vele
Romeinse opgravingen in Esch uit de jaren '60 van de
vorige eeuw.

5 **Koffie.** Voor koffie rechtsaf naar Ons Café, Leunisdijk
28. Maandag/dinsdag gesloten.

6 **Fibulasteen.** Op deze ronde grondsteen op het dorps-
pleintje achter het oude gemeentehuis en bij de jeu de
boules-baan staat een fibula (Romeinse mantelspeld)
afgebeeld, ter herinnering aan het Romeinse verleden
van Esch. Ook ontworpen door Lia Martinali.

7 **St. Willibrorduskerk.** De kerk is gebouwd in 1927 met
rechts een fraaie Mariakapel. [https://nl.wikipedia.org/
wiki/Sint-Willibrorduskerk_\(Esch\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Willibrorduskerk_(Esch))

8 **Standbeeld Zwarte Zusters.** Deze zusters werden zo
genoemd omdat ze een zwart habijt aan hadden in
tegenstelling tot het witte habijt van de Witte Zusters.
Deze Zusters van de Goddelijke Verlosser hebben vanaf
1936 de zieken- en ouderenzorg, alsook de kraamzorg
en het kleuteronderwijs opgezet in Esch. Ook dit beeld
is gemaakt door Lia Martinali. [https://www.deklei-
nemeijerij.nl/actueel/229-de-kleine-meijerij-onder-
steunt-actie-voor-beeld-zwarte-zusters-te-esch](https://www.deklei-nemeijerij.nl/actueel/229-de-kleine-meijerij-onder-steunt-actie-voor-beeld-zwarte-zusters-te-esch)

9 **Kapelletje.** Deze kapel aan de Heikant is gebouwd in
1954 en elk jaar met Maria ten Hemelopneming op 15
augustus is hier een openluchtmis met het plaatselijke
gilde. [https://reliwiki.nl/index.php/Esch_-_Smaldijkje_-_
Kapel_Mariae_Reginae](https://reliwiki.nl/index.php/Esch_-_Smaldijkje_-_Kapel_Mariae_Reginae)

10 **Koffie.** Voor koffie kunt u terecht bij Strandpaviljoen
De Langspier, open van 20-4 t/m 28-9 van 10.00 tot
18.00 uur. www.delangspier.nl

Sparrenrijk werd later als productiebos gebruikt door
de familie Vekemans-Van Lieshout, te zien aan de lange
rechte stammen. Deze werden gebruikt als stulpalen in
de Limburgse mijnen. Tegenwoordig is dit bos in bezit
van de Gemeente Boxel die er de biodiversiteit probeert
te bevorderen. <https://nl.wikipedia.org/wiki/Sparrenrijk>

1 **Landgoed Sparrenrijk.** Dit was vroeger in bezit van de
familie Van Rijckevorsel, die ook landgoed Eikenhorst
beheerde in Hal. Mariëje van Rijckevorsel was een Mis-
siezuster (Witte Zuster) van Onze Lieve Vrouw van Afrika.
Ze trad in 1924 in en werkte als Zr. Jean Felix ruim 35 jaar
als hoofdonderwijzeres in Oeganda. Haar levensverhaal
is te zien in de Reliëuze kamer van Museum Vekemans
in Boxel. www.museumvekemans.nl

2 **Huize Sancta Monica.** Dit is het oude moederhuis van de
Witte Zusters. Hier hebben ze van 1895 tot 2005 gewoond
en vanaf hier vertrokken zo'n vijfhonderd vrouwelijke
missionarissen naar vele landen in Afrika. Tot 1935 kon
dit zelfs vanaf het stationnetje in Esch even verderop.
Tijdens de Tweede Wereldoorlog vonden talloze Essche-
naren een veilig heenkomen in dit klooster. [https://www.
bhic.nl/ontdekken/verhalen/met-de-trein-naar-esch](https://www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/met-de-trein-naar-esch)

3 **t Havenje.** Deze kleine haven is in 2015 hersteld. Er is
een herdenkingsplaque over de Tweede Wereldoorlog,
een kleine replica van de klok op de Waalsdorpervlakte
en er ligt een bootje, de Jipiel, dat u vrij kunt gebruiken.
Rechts van t Havenje ziet u nog het oude manengast-
huis uit 1491. [https://www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/
manengasthuis](https://www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/manengasthuis)

Reli-route
Esch

Lengte: 6,9 km

Parkeren bij Strandpaviljoen
De Langspier,
Molenwijkseweg 5, Boxel

beleef
**BOX
TEL**

beleefboxtel.nl

...in Het Groene Woud

Laat je verrassen

Religieus Erfgoed

Deze wandelroute loopt langs religieus-historisch erfgoed. In Boxtel en Esch hebben gedurende vele eeuwen religieuzen gewoond: paters, zusters, fraters, broeders. In kloosters en huizen leefden zij in gemeenschap van goederen en zorgden ze voor kerk en parochie, voor onderwijs, ziekenzorg, ouderenzorg of gingen ze naar de missie in verre landen. Deze congregaties en ordes zijn tegenwoordig zo goed als uitgestorven, al wordt hun opdracht voortgezet op andere plekken en continenten. We willen hun leven en werk, toegewijd aan de ander en aan Gods Koninkrijk, echter niet verloren laten gaan. Daarvoor hebben ze te diepe sporen achtergelaten in de Boxtelse samenleving en elders. Er zijn in totaal drie routes:

Reli-route Esch, startpunt De Langspier: langs Klooster Sancta Monica van de Witte Zusters, 't Havenije en de rk-kerk in Esch (6,9 km).

Reli-route Boxtel-Centrum, startpunt Breukelsplein: langs Museum Vekemans, de St. Petrusbasiliek, Villa Phaf en Park Stapelen (2,9 km).

Reli-route Groen & Graven, startpunt Zorgexpertisehuis Liduina: langs het Wereldhuis, begraafplaatsen Munsel en Rustoord, de H. Hartkerk en het Ursulaklooster (4,7 km).

Bij de verschillende startpunten kunt u parkeren en er is op elke route gelegenheid voor consumpties en rustpauzes. Wij wensen u veel wandelplezier!

Processie 1952 naar kerk Esch

Zusters Antoinette en Jeanne op weg naar Tanzania

Vertrek postulanten Sancta Monica